

Vergaderjaar 1985–1986 Nr. 163a

19 143

Verlaging van het tarief van de vennootschapsbelasting tot 42 percent en in verband daarmee verhoging van de zelfstandigenaftrek in de inkomstenbelasting, alsmede wijziging van de vermogensaftrek in de vennootschapsbelasting

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR FINANCIËN¹

Vastgesteld 14 april 1986

De vaste Commissie voor Financiën heeft zich beraden op wetsvoorstel 19 143. De leden van de fractie van het **C.D.A.** merkten daarbij voor alles op dat zij al enige malen naar voren hadden gebracht het onwenselijk te achten in één wetsvoorstel meerdere onderdelen op te nemen die alle afzonderlijke regelingen betreffen.

Ook in het onderhavige geval zouden zij er de voorkeur aan hebben gegeven als de verlaging van de vennootschapsbelasting met één punt afzonderlijk was behandeld en daardoor mogelijk tijdiger aan de Eerste Kamer zou zijn aangeboden.

De beoordeling van het voorstel inzake de vermogensaftrek – bij amendement vrij ingrijpend gewijzigd – had dan ook afzonderlijk en wellicht op basis van meer reacties uit de kring van belanghebbenden en deskundigen kunnen geschieden.

De leden van de **S.G.P.**-fractie hoorden graag welke redenen de bewindslieden kunnen aangeven voor de late indiening van dit wetsvoorstel. In de miljoenennota werd het wetsvoorstel nog voor begin 1985 aangekondigd.

Algemeen

De leden van de fractie van de **V.V.D.** stemden uiteraard in met het voorstel tot verdere verlaging van het tarief vennootschapsbelasting tot 42 procent. Deze leden wilden de voornemens van de regering in hun hierna volgende bijdrage toetsen aan de tendens terzake van de vennootschapsbelasting die zij in het buitenland waarnemen.

De leden van de **P.v.d.A.**-fractie merkten op dat het wetsvoorstel werd ingediend op 6 september 1985, toen wellicht nog onvoldoende zicht bestond op de snel slechter wordende budgettaire positie ten gevolge van de daling van de aardgasbaten.

Inmiddels moet het inzicht zijn toegenomen. Kan worden uitgelegd waarom men tegen deze achtergrond nog persisteert op behandeling van het voorstel?

¹ Samenstelling:
Christiaanse (CDA) (voorzitter), Von Meijenfheldt (CDA), Kiers (CDA), Zoon (PvdA), Simons (PvdA), Van Graafeiland (VVD), Van Tets (VVD), Mw. Bischoff van Heemskerck (D'66), Vogt (PSP), Hoekstra (CPN), Barendregt (SGP), De Gaay Fortman (PPR), Schuurman (RPF), Van der Jagt (GPV)

De leden van de **S.G.P.**-fractie vroegen of de regering erkent dat de teneur van de memorie van toelichting op het onderhavige wetsvoorstel, daterend van 6 september 1985 in belangrijke mate verschilt van die van het wetsvoorstel 19305, daterend van 15 november 1985, waar het gaat om de economische positie van het bedrijfsleven.

Zo het antwoord bevestigend luidt, kan de regering dan ook aangeven welke ingrijpende wijzigingen zich in de tussenliggende drie maanden hebben voorgedaan.

Overigens trok het de aandacht van de leden van de fracties van **C.D.A.**, **V.V.D.**, **G.P.V.** en **S.G.P.** dat het kabinet intussen het besluit heeft bekend gemaakt voor te zullen stellen de vermogensaftrek drastisch te verlagen.

Wordt bij onderhavige fiscale wetgeving nu niet een te korte periode betrokken; het voorstel zou in een ander daglicht komen te staan en waarschijnlijk overbodig worden.

De vragen van de C.D.A.-fractie

De leden van de **C.D.A.**-fractie hadden moeten constateren, dat het voorstel inzake de vermogensaftrek de tot nu toe betrekkelijk eenvoudige regeling verzwaaert met een nieuwe problematiek, die uitvoering en rechtspraak voor thans wellicht nog ten dele onvermoede vragen zal plaatsen.

De leden verzochten een nadere samenvattende uiteenzetting over het karakter van de vermogensaftrek.

Is het allereerst niet onjuist de vermogensaftrek (en de voorraadaftrek) te brengen onder het verzamelbegrip «Overdrachten aan het bedrijfsleven»?

Wellicht is het subsidiekarakter van deze voorziening in de hand gewerkt doordat het percentage geen verband is blijven behouden met de daadwerkelijk opgetreden geldontwaarding. Het lijkt van belang deze voorziening een zuiver karakter te geven, met name als noodzakelijke correctie op het begrip fiscale winst. Ziet het kabinet bij de vermogensaftrek ook verband met de zogenaamde «dubbele druk» van vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting?

Ten gevolge van het in het wetsvoorstel opgenomen amendement-Vermeend c.s. (stuk nr. 15) wensten deze leden meer opheldering te verkrijgen over de onderlinge relatie tussen onderdeel A.1 en onderdeel A.2 van het wetsvoorstel. Het was deze leden opgevallen, dat in het laatstgenoemd onderdeel niet wordt gesproken over «middellijk of onmiddellijk».

Daardoor komt de vraag naar voren of bij de beoordeling van de vraag of vermogensbestanddelen ondernemingsgebonden zijn of niet, en of aan het vereiste criterium van in belangrijke mate wordt voldaan, door rechtspersonen moet worden «heen»gekeken? Zo ja, bij welk aandelenbezit geldt dit (100%, 50%)? Kan worden aangegeven op welke wijze deze «transparantie» moet worden toegepast (bijvoorbeeld consolidatie) en hoe met het eventuele belang van andere aandeelhouders moet worden rekening gehouden? Indien niet door rechtspersonen moet worden «heen»gekeken wanneer worden dan de aandelen in een deelneming als niet ondernemingsgebonden beschouwd? Is dit afhankelijk van de activiteiten of van de balans van de deelneming?

In het nieuwe onderdeel A.2 komt eveneens voor het begrip vorderingen. Is het juist, dat hiermee beoogd wordt te voorkomen dat in plaats van een belegging in aandelen of obligaties belegd gaat worden in vorderingen verzekerd door hypotheek? En zo ja, mag daaruit de conclusie worden getrokken dat indien door een moedermaatschappij leningen worden verstrekt aan dochtermaatschappijen welke niet als een beleggingsmaatschappij kunnen worden aangemerkt, deze vorderingen niet worden aangemerkt als beleggingen?

De leden van de fractie van de **P.v.d.A.** merkten intussen opdat in genoemd amendement gesproken wordt van «in belangrijke mate», terwijl de toelichting het heeft over 15 procent. Is hier nu wel of niet sprake van een tegenstelling?

Vragen van de P.v.d.A.-fractie

De leden van de **P.v.d.A.**-fractie wilden gaarne antwoord ontvangen op de vraag waarom het kabinet bij indiening van het wetsvoorstel niet overwogen heeft tegelijkertijd voor te stellen de vermogens- en voorraadsaftrek drastisch te verlagen of deze zelfs af te schaffen. Neemt ook de verwachte «non-inflatie» de grondslag niet weg voor genoemde belastingfaciliteiten? Met welk inflatiepercentage wordt thans voor 1986, respectievelijk 1987, rekening gehouden?

Geldt het argument van rendementsherstel mede met het oog op de werkgelegenheid, nog wel in voldoende mate? Zo ja, waarom?

Heeft men, gelet op de huidige fase in het economisch herstel, nog overwogen andere maatregelen, die meer effect hebben, voor te stellen?

Kan worden aangegeven waarom men met name niet aan de hieronder volgende maatregelen de voorkeur heeft gegeven, te weten:

- verlaging van de werkgeverspremies en/of
- verlaging van de werknemerspremies?

Vragen van de V.V.D.-fractie

Het was de leden van de **V.V.D.**-fractie uiteraard bekend dat het kabinet besloten heeft (bij de opstelling begroting '85) geen verdere verlaging van het tarief vennootschapsbelasting voor te stellen dan 42% en het accent wat te verleggen naar verlaging van de werkgeverspremies ter beperking van de loonkosten.

Een van de aspecten dat hier mede in het geding is, is de internationale tendentie om de lasten op het gebied van de vennootschapsbelasting te verlichten. Voor zover deze leden bekend zou het Verenigd Koninkrijk per 1-4-'86 het tarief vennootschapsbelasting verder hebben verlaagd tot 35% en overwegen de Verenigde Staten het tarief per 1-7-'86 te verlagen tot 33%, terwijl ook Canada het VPB-tarief zou willen aanpassen.

In dit licht gezien vroegen deze leden zich af of niet raadzaam is bovenvermeld eerder ingenomen standpunt met betrekking tot het niet verder verlagen tot een tarief van 40 procent te heroverwegen, gezien de noodzaak aantrekkelijk worden/blijven voor buitenlandse investeerders?

Ook met de voorgestelde wijzigingen met betrekking tot de vermogensaftrek (artikel 8) kon de fractie instemmen. Wel vroegen deze leden zich af of niet veel problemen te verwachten zijn met de uitvoering in de praktijk, omdat met name de definiëring van het begrip «beleggen» een bron zal worden van veel discussie en onzekerheden.

Vragen van de S.G.P- en G.P.V.-fractie

Mede namens het lid van de fractie van het **G.P.V.** verzochten de leden van de **S.G.P.**-fractie aan de hand van het persbericht Financiën nr. 86/88 van 27 maart 1986 te willen aangeven welke bedragen met deze voorgestelde verlaging c.q. verhoging zijn gemoeid.

Is, in het kader van de fiscale maatregelen na 1987 e.v. die het kabinet heeft aangekondigd ook gesproken over een eventuele verhoging van het tarief van de vennootschapsbelasting?

De voorzitter van de commissie,
Christiaanse

De griffier voor het verslag,
Van der Putten